

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobce: **Hlavní město Praha**, IČO: 00064581
sídlem Magistrát hlavního města Prahy, Mariánské nám. 2/2, Praha 1

zastoupeného JUDr. Janem Mikšem, advokátem
sídlem Na Slupi 134/15, Praha 2

proti

žalovanému: **Státní pozemkový úřad**
sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3

za účasti: 1. **Ing. Z. S.**, bytem B. 1982/5, P. 5,
2. **M. K.**, bytem Č. 528/13, P. 6,
3. **J. P.**, bytem J. 1069, R.,

všech zastoupených JUDr. Emilem Flegelem, advokátem
sídlem K Chaloupkám 2, Praha 10,

4. **MUDr. V. L.**, bytem Č. 393/6, P. 9,
5. **Ing. M. S.**, bytem U P. 393, P. 6,
6. **Městská část Praha 6**, sídlem Československé armády 601/23, Praha 6,

zastoupené JUDr. Františkem Vokůrkou, advokátem,
sídlem Jeseniova 2863/50, Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Praha ze dne 11. 8. 2011, čj. PÚ 7392/92/2

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha (dále též „**pozemkový úřad**“) ze dne 11. 8. 2011, čj. PÚ 7392/92/2 (dále též „**Napadené rozhodnutí**“), kterým bylo rozhodnuto tak, že osoby zúčastněné na řízení 1) až 5), resp. jejich právní předchůdci, jsou podílovými spoluvlastníky pozemku parc. č. x, ostatní plocha – zeleň, o výměře 1947 m² (dle PK parc. č. x a PK parc. č. x), vedeného u Katastrálního úřadu pro hlavní město Prahu, katastrálního pracoviště Praha na listu vlastnictví č. x (nyní č. x) pro obec hl. m. Praha – katastrální území x (dále jen „**předmětný pozemek**“).
2. Žalobce podal předmětnou žalobu poté, kdy Obvodní soud pro Prahu 6 usnesením ze dne 12. 2. 2015, čj. 11 C 304/2011 - 185 zastavil řízení v té části, v níž se žalobce domáhá vyslovení nicotnosti Napadeného rozhodnutí s tím, že o námitce nicotnosti má jednat a rozhodnout správní soud. Protože usnesení Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 12. 2. 2015 nabylo právní moci 21. 3. 2015, byla lhůta pro podání správní žaloby ve správním soudnictví zachována.
3. Ministerstvo zemědělství – Pozemkový úřad Praha v dané věci rozhodovalo podle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a k jinému zemědělskému majetku ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o půdě**“).
4. Žalobce spatřuje nicotnost Napadeného rozhodnutí v tom, že v dané věci nebyla dána působnost zákona o půdě a pozemkový úřad neměl pravomoc ve věci rozhodovat.

II. Rozhodnutí žalovaného (napadené rozhodnutí)

5. Pozemkový úřad v odůvodnění Napadeného rozhodnutí uvedl, že o vlastnictví osob zúčastněných na řízení 1) až 5) k předmětnému pozemku rozhodl na základě zjištění, že nedošlo k dohodě o vydání nemovitostí podle § 9 odst. 1 zákona o půdě, a proto sám rozhodl podle § 9 odst. 4 tohoto zákona o vlastnictví k předmětné nemovitosti. Za tím účelem provedl šetření ohledně skutečného stavu věci, kdy zjistil, že původními spoluvlastníky předmětného pozemku byly na základě pozemkovým úřadem specifikovaných nabývacích titulů pan O. K. (podíl ve výši 6/20), paní R. C. (podíl ve výši 11/20), A. K. (podíl ve výši 1/20), A. C. (podíl ve výši 1/20), nezl. V. K. (podíl ve výši

1/60), nezl. J. K. (podíl ve výši 1/60) a nezl. V. K. (podíl ve výši 1/60). Předmětný pozemek přešel od oprávněných osob na československý stát, zastoupený Generálním investorem komplexní bytové výstavby hl. m. Prahy NV, rozhodnutím Finančního odboru – Rady obvodního národního výboru v Praze 6 sp. zn. Fin/3-60/On ze dne 15. 12. 1960. Pozemkový úřad dále popsál, že po úmrtí paní R. M. (dříve C., rozené K.) se dědici ze zákona stali pozůstalá dcera V. P. a po předemřelé dceři R. J. její děti, tedy pozůstalá vnučka Ing. M. S. (rozená J.) a pozůstalý vnuk J. J.. Tyto osoby přitom v zákonem stanoveném termínu uplatnily dne 30. 12. 1992 restituční nárok. Uvedené osoby tak pozemkový úřad považoval vůči celému předmětnému pozemku za oprávněné osoby ve smyslu § 4 odst. 2 písm. c) a odst. 4 zákona o půdě. Žadatelé podle pozemkového úřadu prokázali, že postupovali v souladu s § 9 odst. 1 zákona o půdě. Pozemkový úřad dále v odůvodnění Napadeného rozhodnutí poukázal na úmrtí V. P. v průběhu správního řízení, po níž zdědili pozůstalý syn J. P., pozůstalá dcera MUDr. V. L. a pozůstalý vnuk M. K. každý jednu ideální třetinu majetkového nároku za vyvlastněné nemovitosti, a tyto osoby je proto podle pozemkového úřadu třeba považovat za dědice po oprávněné osobě dle § 4 odst. 4 zákona o půdě v příslušných podílech.

6. Pozemkový úřad se posléze v odůvodnění Napadeného rozhodnutí zabýval otázkou aplikace § 1 odst. 1 a § 6 odst. 1 písm. a) zákona o půdě a konstatoval, že má na základě podkladů z archivu katastru nemovitostí za prokázané, že původní parcela dle PK parc. č. x o výměře 151 m² a PK parc. č. x o výměře 1796 m² v k. ú. x přešla na československý stát v rozhodném období, tj. od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990. Pozemkový úřad přitom neshledal, že by ve vztahu k předmětnému pozemku byla dána některá z překážek vydání ve smyslu § 11 odst. 1 zákona o půdě, a po zhodnocení provedených zjištění uzavřel, že v tomto případě jsou splněny podmínky stanovené zákonem o půdě, a proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku Napadeného rozhodnutí.

III. Žaloba

7. Žalobce v podané žalobě namítal, že předmětný pozemek přešel na československý stát na základě rozhodnutí Finančního odboru – Rady obvodního národního výboru v Praze 6 sp. zn. Fin/3-60/On ze dne 15. 12. 1960, které nabylo právní moci dne 17. 1. 1961, přičemž v této době (ani v době předcházející) nebyl využíván k zemědělským účelům ani k tomu nebyl do budoucna určen, když se jednalo o tesařský závod. Přesto v dané věci rozhodl pozemkový úřad, který podle žalobce nebyl příslušný ve věci rozhodnout, a nebyla dána působnost zákona o půdě. Žalobce v této souvislosti poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29. 10. 2009, sp. zn. 28 Cdo 1081/2009 a ze dne 12. 8. 2009, sp. zn. 28 Cdo 3037/2009.
8. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud vyslovil, že je Napadené rozhodnutí nicotné.
9. V podání ze dne 7. 3. 2019 žalobce poukázal na závěry vyslovené v usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 5. 3. 2012, čj. Konf 53/2011 - 25, č. 2644/2012 Sb. NSS, v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, čj. 7 As 100/2010 - 65, a rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2010, čj. 8 As 16/2009 - 31.

IV. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 3. 8. 2015 navrhl, aby soud podanou žalobu zamítl. Uvedl, že má za to, že pozemkový úřad v daném správním řízení úplně zjistil skutkový stav a v Napadeném rozhodnutí správně aplikoval příslušná ustanovení zákona o půdě a věc po právní stránce správně posoudil.
11. Na uvedeném stanovisku žalovaný setrval i ve svém podání ze dne 9. 8. 2018, kde doplnil, že v projednávaném případě bylo odejmuto vlastnictví k pozemku PK x v k.ú. x, vedeném jako role, a souvisejícímu pozemku PK 1043, kde se nacházela pila a dům; šlo tedy o zemědělskou usedlost s doplňkovou živností tesařské dílny, kdy byly oba tyto pozemky PK x a PK x v k.ú. x funkčně svázány. Tyto pozemky nemohly být podle žalovaného samy o sobě užívány jako tesařská dílna, jak tvrdí žalobce, a nesloužily celé k tesařské výrobě.
12. K námitce žalobce, že v dané věci nebyla dána působnost zákona o půdě, žalovaný poukázal na to, že pozemek splňuje rozsah působnosti zákona dle ustanovení § 1 zákona o půdě a zároveň u pozemku nebyla dána některá z překážek ve smyslu ust. §11 odst. 1 tohoto zákona. Na pozemku se dle žalovaného nenachází stavba ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) zákona, která by bránila vydání pozemku.
13. Žalovaný měl dále za to, že v uvedeném řízení žalobce neprokázal, že byla splněna některá z podmínek, která by zakládala tvrzenou nicotnost správního aktu dle § 77 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

V. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

14. Osoby zúčastněné na řízení 1), 2) 3) a 5) ve svém vyjádření ze dne 1. 7. 2015 namítly, že žaloba je svého charakteru blanketní v rozsahu 2 stran, přičemž je evidentní, že žaloba je zjevně nepřipustná podle ust. § 68 písm. c) s. ř. s. Pokud měl žalobce v úmyslu domáhat se vyslovení nicotnosti Napadeného rozhodnutí, měl tak podle osob zúčastněných na řízení učinit v průběhu správního řízení nebo po jeho skončení v lhůtách stanovených správním řádem. Osoby zúčastněné na řízení dále uvedly, že jsou spoluvlastníky pozemku parc. č. x v k. ú. x (původně parc. č. PK x a PK x), který jim byl protiprávně odejmut v době nesvobody na základě rozhodnutí Finančního odboru – Rady obvodního národního výboru v Praze 6 ze dne 15. 12. 1960 a posléze po vleklém restitučním řízení vrácen Napadeným rozhodnutím, které je předmětem žaloby na nicotnost. Doplnily, že podaná žaloba a aktivity žalobce směřují jednoznačně do vlastnického práva osob zúčastněných na řízení, zejm. k jeho zpochybnění a účelovému protahování restitučního řízení, které se táhne již 25 let. Uvedly, že brojí proti účelovému a podle jejich přesvědčení obstrukčnímu postupu žalobce, který podanou žalobou na nicotnost jen způsobuje průtahy v řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 6 pod sp. zn. 11 C 304/2011, a způsobuje jim nevratné škody a zasahuje do jejich vlastnického práva, když nemohou s pozemkem nijak disponovat. Žalobce podle osob zúčastněných na řízení naopak využívá vleklého řízení vedeného před Obvodním soudem pro Prahu 6 k tomu, aby jím vlastněná společnost Dopravní podnik hl. m. Prahy, a. s. mohla zcela nerušeně pokračovat ve využívání pozemku parc. č. x k.ú. x a v jeho znehodnocování, kdy byla na pozemku zlikvidována vzrostlá zeleň, byl zastavěn panely a betonovou plochou, na pozemku byly patrně nevratně umístěny inženýrské sítě a je používán ke stavební činnosti.
15. Osoba zúčastněná na řízení 6) ve svém vyjádření ze dne 4. 1. 2019 uvedla, že žalobu podanou žalobcem dne 17. 10. 2011, vedenou u Obvodního soudu pro Prahu 6, považuje

za důvodnou a se žalobní argumentací se ztotožňuje. Nad rámec žalobní argumentace osoba zúčastněná na řízení 6) doplnila, že předmětný pozemek sousedí s pozemky parc. č. x, x a x a s těmito pozemky tvoří jeden funkční celek, jakési částečně zelené zóny uprostřed obytných domů. Podle názoru Obvodního soudu pro Prahu 6 a Městského soudu v Praze vysloveného v řízeních vedených pod spisovými značkami 53 C 6/2012 a 53 Co 387/2014, 27 C 42/2013 a 19 Co 372/2017, 21 C 50/2015 a 19 Co 420/2016 a 28 C 338/2015 a 11 Co 335/2016 jsou tyto pozemky, tedy pozemky parc. č. 1042/5 a 1042/6 a 1039/8, veřejným prostranstvím ve smyslu § 14b zákona č. 131/2000 Sb. o Hlavním městě Praze a § 34 zák. č. 12/2000 Sb. o obcích. Tento právní názor podle osoby zúčastněné na řízení 6) vyslovily opakovaně soudy obou stupňů v řízeních vedených pod shora uvedenými spisovými značkami na základě žalob vlastníků těchto pozemků Ing. P. M., JUDr. V. K., Ing. R. K. a P. P. o vydání bezdůvodného obohacení spočívajícího v tom, že osoba zúčastněná na řízení 6) užívá tyto pozemky jako veřejné prostranství pro potřeby svých občanů, tedy občanů městské části, v jejímž územním obvodu se tyto pozemky nacházejí. Vydáním předmětného pozemku, resp. výrokem o tom, že osoby zúčastněné na řízení 1) až 5) jsou jeho podílovými spoluvlastníky, by podle osoby zúčastněné na řízení nastala situace, kdy by tito účastníci spoluvlastnili pozemek, který nemohou reálně využívat k žádnému hospodářskému účelu, a byla by založena pravděpodobně situace obdobná, jako je tomu u zmíněných sousedních pozemků. Pozemek, který nemůže oprávněná osoba nijak hospodářsky využít, nemá být dle osoby zúčastněné na řízení 6) podle nyní již konstantní judikatury této osobě na základě restitučních zákonů vydáván, a to i když jinak podmínky pro vydání pozemku splněny jsou.

16. Jiná vyjádření osob zúčastněných na řízení nebyla v posuzované věci předložena.

VI. Dosavadní průběh řízení před správními soudy

17. Městský soud v Praze usnesením ze dne 11. 11. 2015, čj. 10 A 51/2015 - 57, žalobu podle § 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 72 odst. 1 s. ř. s. odmítl s tím, že byla podána opožděně.
18. Nejvyšší správní soud však rozsudkem ze dne 10. 2. 2016, čj. 6 As 273/2015 - 26, toto usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení se závazným právním názorem, že lhůta k podání žaloby byla v posuzované věci zachována.

VII. Jednání

19. Při jednání konaném dne 14. 3. 2019 účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích a na argumentaci obsažené v jejich předchozích podáních. Žalobce trval na tom, že předmětný pozemek nebyl zemědělsky obhospodařován a nebyla proto dána působnost zákona o půdě ani pravomoc a věcná příslušnost pozemkového úřadu. Žalovaný poukazoval na úpravu nicotnosti ve správním řádu, přičemž předeštl důvody, pro které měl za to, že Napadené rozhodnutí není takovou vadou stíženo. Měl za to, že předmětné řízení je duplicitní k řízení vedenému u Obvodního soudu pro Prahu 6 dle části páté o. s. ř. a rekapituloval závěry obsažené ve svém vyjádření ze dne 9. 8. 2018. Osoby zúčastněné na řízení se při jednání k věci nevyjádřily. Soud při jednání neprovedl důkazy navržené žalobcem v podané žalobě, jimiž žalobce prokazoval tvrzení, že se v případě předmětného pozemku nejednalo o zemědělsky obhospodařovaný majetek, neboť by jejich provedení z dále popsanych důvodů nemohlo na závěrech soudu k vznesené námitce nicotnosti Napadeného rozhodnutí ničeho změnit.

VIII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

20. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobcem vznesené námitky nicotnosti Napadeného rozhodnutí.
21. Soud předesílá, že z ustálené judikatury plyne, že rozhodování pozemkových úřadů o schvalování dohod (§ 9 odst. 2 zákona o půdě) a rozhodování o vlastnickém právu k restituovaným nemovitostem tam, kde k dohodě nedošlo (§ 9 odst. 4 téhož zákona), je rozhodováním ve věci práva soukromého. Žaloby proti nim se proto řeší podle části páté občanského soudního řádu (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 5. 8. 2010, čj. Konf 64/2009 - 7, č. 2327/2011 Sb. NSS, či usnesení téhož senátu ze dne 22. 6. 2004, čj. Konf 123/2003 - 7, č. 372/2004 Sb. NSS).
22. Za věc patřící do správního soudnictví je však třeba považovat žalobní návrh na vyslovení nicotnosti rozhodnutí pozemkového úřadu. Taková pravomoc totiž civilním soudům podle dosavadní judikatury nepřísluší a nezbývá jim tedy, než řízení o takovém návrhu postupem podle § 104b odst. 1 o. s. ř. zastavit a poučit žalobce, aby se obrátil na správní soud (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 5. 3. 2012, čj. Konf 53/2011 - 25, č. 2644/2012 Sb. NSS).
23. Režim soudní ochrany proti rozhodování pozemkových úřadů o vlastnickém právu k restituovaným nemovitostem podle zákona o půdě je tedy v důsledku judikatury zvláštního senátu, opírající se mimo jiné o § 77 odst. 2 správního řádu, rozštěpen v závislosti na tom, zda žalobce navrhuje vyslovení nicotnosti napadeného rozhodnutí, nebo zda je jako rozhodnutí pravomocné z formálního hlediska akceptuje a žádá nahrazení jeho výroku soudem.

24. V nyní posuzované věci se žalobce domáhal vyslovení nicotnosti Napadeného rozhodnutí, kterým pozemkový úřad výrokem podle § 9 odst. 4 zákona o půdě rozhodl o tom, že osoby zúčastněné na řízení 1) až 5), resp. jejich právní předchůdci jsou (coby dědicové oprávněné osoby podle § 4 odst. 4 zákona o půdě) podílovými spoluvlastníky předmětného pozemku. Tvrdil, že v posuzovaném případě nebyla dána působnost zákona o půdě, pozemkový úřad tak nebyl příslušný ve věci rozhodnout, a proto je Napadené rozhodnutí nicotné.
25. Pro posouzení věci je tedy se zřetelem k uplatněné žalobní námitce klíčovou otázkou, zda pozemkový úřad zatížil Napadené rozhodnutí vadou nicotnosti, pokud rozhodl v režimu ustanovení § 9 odst. 4 zákona o půdě o vlastnictví osob zúčastněných na řízení 1) až 5), přestože podle žalobce nebyla ve vztahu k předmětnému pozemku působnost zákona o půdě a tedy ani pravomoc a působnost pozemkového úřadu dána.
26. Shodnou otázkou se již zdejší soud na obdobném skutkovém a právním půdorysu v minulosti zabýval. Ve sporu vedeném mezi týmiž účastníky (kde pozemkový úřad rozhodl o vlastnickém právu k jinému pozemku jiné osoby zúčastněné na řízení) Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 28. 3. 2018, čj. 9 A 168/2015 - 74, uzavřel, že pozemkový úřad byl o uplatněném nároku dle zákona o půdě oprávněn rozhodovat, a to postupem spočívajícím případně i v negativním (ve své podstatě procesním) výroku o tom, že žadatel není vlastníkem, nesplňuje-li předmět restituace podmínku zemědělského charakteru majetku. Soud v předmětném rozhodnutí uzavřel, že ani v případě, kdy by se nejednalo o zemědělský majetek a nebylo by tedy možno vydat pozemek v restituci podle zákona o půdě, nejde o absolutní nedostatek pravomoci rozhodování pozemkového úřadu a rozhodnutí pozemkového úřadu podle § 9 odst. 4 zákona proto není nulitním aktem.
27. Ze závěrů vyslovených v předmětném rozhodnutí, od nichž soud neshledal důvodu se v nyní posuzovaném případě jakkoli odchylovat a na které na tomto místě pro větší stručnost v plném rozsahu odkazuje, přitom soud vyšel i v předmětné věci.
28. Soud připomíná, že rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 13. 5. 2008, čj. 8 Afs 78/2006 - 74, č. 1629/2008 Sb. NSS, vyslovil, že nicotnost (někdy též označována jako nulita, paakt, absolutní zmatečnost, pseudorozhodnutí, *non negotium*, zdánlivý akt, pa-akt, právní *nullum*, neexistence, naprostá (absolutní) neplatnost, či dokonce procesní potrat) představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými (absolutní nedostatek pravomoci, či věcné příslušnosti správního orgánu, uložení povinnosti non-subjektu, právní či faktická neuskutečnitelnost rozhodnutí, zjevná vnitřní rozpornost apod.). Nicotné rozhodnutí tedy není „běžným“ nezákonným rozhodnutím, nýbrž „rozhodnutím“, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejně mocenské rozhodnutí správního orgánu považovat a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. Zatímco v případě „běžných“ vad správních rozhodnutí se na tato rozhodnutí, s ohledem na uplatnění zásady presumpce platnosti a správnosti správních aktů, hledí jako na rozhodnutí existující a způsobila vyvolávat příslušné právní důsledky a působit tak na sféru práv a povinností jejich adresátů, v případě nicotných správních rozhodnutí se ani tato zásada neuplatní.
29. Soud podotýká, že posouzení, zda předmětem restituace je či není zemědělský majetek, který byl ke dni jeho odnětí zemědělsky obhospodařován ve smyslu § 1 odst. 1 a § 30 zákona o půdě, je jednou z prvních podmínek, které pozemkový úřad posuzuje při

rozhodování o nároku vedle dalších podmínek, jimiž je postavení oprávněné osoby, povinné osoby, restituční titul a možnost vydání majetku, resp. existence překážek dle § 11 odst. 1 zákona o půdě. Tyto podmínky také v řízení dle části páté o. s. ř. posuzuje soud v občanskoprávním řízení. V dané věci by Obvodní soud pro Prahu 6 v řízení o občanskoprávní žalobě dle části páté o. s. ř. (o jiné právní věci, o které rozhodl orgán moci výkonné a která vyplývá ze vztahů soukromého práva) jistě k námitkám žalobce sám posoudil, zda podklady řízení před pozemkovým úřadem a jeho závěry svědčí ve prospěch oprávněných osob či nikoliv. Před takovým věcným posouzením však byla žalobcem nastolena překážka, spočívající v návrhu na vyslovení nicotnosti Napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že o tomto návrhu přísluší dle judikatury zvláštního senátu rozhodovat soudu ve správním soudnictví, obvodní soud byl nucen řízení v rozsahu návrhu na vyslovení nicotnosti řízení usnesením ze dne 12. 2. 2015, čj. 11 C 304/2011 - 185, zastavit, přičemž usnesením ze dne 18. 4. 2017, čj. 11 C 304/2011 - 338, řízení přerušil do rozhodnutí správního soudu o návrhu na vyslovení nicotnosti.

30. Soud nepřehlédl, že po dobu platnosti zákona o půdě se ustálilo rozhodování pozemkových úřadů i soudů přezkoumávajících rozhodnutí pozemkových úřadů na tom, že pozemkové úřady ve svých rozhodnutích vyslovovaly, že žadatel je nebo není vlastníkem nárokovaného majetku, a to výrokem podle § 9 odst. 4 zákona o půdě. Toto ustanovení opravňuje pozemkový úřad rozhodovat o vlastnictví oprávněné osoby k nárokovaným pozemkům výrokem o vlastnictví, a to v každém případě rozhodování o nároku, ať se jedná o pozemek, který spadá pod zákon o půdě (výrokem pozitivním), nebo o pozemek, který pod zákon o půdě nespadá (výrokem negativním). Pozemkový úřad tedy vydává rozhodnutí, dospěje-li k závěru, že jeho příslušnost je dána, ale i v případě, že nárokovaný majetek není zemědělského charakteru a nemůže být restituován podle zákona o půdě. Má-li správní orgán za to, že restituce majetku nespadá pod zákon o půdě, nemůže vydat jiné rozhodnutí než takové, že oprávněná osoba není vlastníkem podle § 9 odst. 4 zákona o půdě.
31. Jakkoli byla praxe soudů na samém počátku účinnosti zákona o půdě jiná a dovozovala, že v případě, kdy by pozemkový úřad rozhodoval o tom, že oprávněná osoba není vlastníkem podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, by se jednalo o paakt, resp. nulitní správní akt (viz. např. právní názor vyslovený v nálezu Ústavního soudu ze dne 28. 3. 2000, sp. zn. I. ÚS 513/98, recipovaný rovněž v nálezu ze dne 12. 1. 2012 sp. zn. I. ÚS 1759/09), Ústavní soud se v jiných nálezech přiklonil k názoru, že i v případě, kdy majetkový nárok žadatelů nespadá pod ustanovení zákona o půdě a není dána působnost pozemkového úřadu, musí o tomto nároku rozhodnout ve smyslu § 9 odst. 4 zákona o půdě pozemkový úřad, a to tak, že oprávněné osoby nejsou vlastníky nárokovaného majetku (srov. nález ze dne 28. 6. 2005 sp. zn. II. ÚS 539/02).
32. Protože mezi senáty Ústavního soudu nepanoval jednotný názor na postup pozemkového úřadu, byla věc předložena plénu Ústavního soudu k přijetí stanoviska ke způsobu rozhodování pozemkového úřadu o vlastnictví o tom, že oprávněné osoby nejsou vlastníky podle § 9 odst. 4 zákona o půdě. Plénum Ústavního soudu však toto stanovisko (evidované pod sp. zn. Pl. ÚS-st. 19/04) po projednání dne 17. 5. 2005 nepřijalo.
33. Ústavní soud následně ve svém nálezu ze dne 13. 12. 2016, sp. zn. III. ÚS 3567/14 shrnul dosavadní názorové odlišnosti Ústavního soudu i Vrchního soudu v Praze ve věcech rozhodování podle zákona o půdě a při reflexi výše popsanych odlišných závěrů vyjádřených ve shora označených rozhodnutích Ústavního soudu dospěl k právnímu

názoru, z něhož následně při svém rozhodování ve věci vedené pod sp. zn. 9 A 168/2015 vyšel i zdejší soud. Ústavní soud přitom považoval v kontextu jím řešené věci za klíčový význam procesního způsobu, jakým pozemkový úřad o uplatněném nároku rozhoduje. Poukázal na to, že pozemkový úřad ve výroku svého rozhodnutí vysloví, že oprávněné osoby nejsou vlastníky věci, a to i v případě, kdy shledá, že daná právní věc nespadá pod zákon o půdě. Ústavní soud tedy považoval za rozhodné, že i v případě, kdy předmětná věc nespadá pod zákon o půdě, pozemkový úřad vydává rozhodnutí v režimu § 9 odst. 4 zákona o půdě a v tomto rozhodnutí vysloví, že oprávněné osoby nejsou vlastníky věci. V této souvislosti pak poukázal na to, že „*prima facie se může jevit, že takového rozhodnutí je rozhodnutím ve věci samé, tak tomu ovšem není. Je totiž třeba vzít v úvahu poněkud specifickou legislativní techniku, kdy se v obou případech rozhoduje z procesního hlediska stejným způsobem. Odmítnutí rozhodovací kompetence v meritu věci, byť by mu předcházelo dokazování a posouzení z hlediska norem hmotného práva, zásadně nemůže být považováno za zamítavé meritorní rozhodnutí. Při zjišťování skutečného obsahu výroku (resp. jeho procesní či věcné povahy) rozhodnutí je nutno přihlédnout k jeho odůvodnění*“.

34. Ústavní soud tedy považuje ve své recentní rozhodovací praxi za relevantní, že pozemkový úřad ve výroku rozhodnutí vydaného podle § 9 odst. 4 zákona o půdě vysloví, že oprávněné osoby nejsou vlastníky věci, i když shledá, že daná právní věc nespadá pod zákon o půdě. Jinak řečeno, Ústavní soud akcentoval význam okolnosti, že pozemkový úřad v obou případech, tj. jak v případě, kdy restituční nárok spadá pod zákon o půdě, tak v případě, kdy tomu tak není, rozhoduje stejným způsobem a vydává v režimu ustanovení § 9 odst. 4 zákona o půdě rozhodnutí o tom, že žadatel je, nebo naopak není vlastníkem nárokované nemovitosti.
35. Uvedený závěr, s nímž se zdejší soud zcela ztotožňuje, má přitom zásadní význam i pro posouzení žalobcem předestřené otázky tvrzené nicotnosti Napadeného rozhodnutí. Se zřetelem ke shora rekapitulovaným judikatorním závěrům, dle nichž může být rozhodnutí správního orgánu zatíženo vadou nicotnosti toliko v případě absolutního nedostatku pravomoci, resp. absolutního nedostatku věcné příslušnosti správního orgánu v konkrétní věci, by totiž mohl soud na námítky žalobce vejít toliko v případě, pokud by pozemkový úřad nebyl, nespádala-li by nyní posuzovaná věc do okruhu vztahů řešených zákonem o půdě, oprávněn vydat (negativní) rozhodnutí v režimu § 9 odst. 4 tohoto zákona. Tak tomu ovšem v souladu s dříve uvedeným není. Pochybnost o tom, zda předmětný pozemek lze žadatelům vydat v režimu restituce upravené zákonem o půdě či nikoliv, totiž s ohledem na shora uvedené závěry vyslovené Ústavním soudem nijak nevylučuje pravomoc pozemkového úřadu o nároku žadatelů rozhodnout a nečiní proto pozitivní rozhodnutí pozemkového úřadu nicotným.
36. Soud s poukazem na shora uvedené závěry Ústavního soudu k rozhodování pozemkového úřadu podle § 9 odst. 4 zákona o půdě zdůrazňuje, že i pokud by předmětný restituční nárok nespadal do okruhu věcné působnosti zákona o půdě, nebyla by splněna podmínka absolutního nedostatku pravomoci resp. věcné působnosti pozemkového úřadu, neboť ten by byl povinen v souladu s výše uvedeným vydat k žádosti žadatelů rozhodnutí podle § 9 odst. 4 zákona o půdě o tom, že žadatelé nejsou vlastníky nárokovaného pozemku. I pokud by tedy pozemkový úřad žalobcem předestřenou otázku věcné působnosti zákona o půdě posoudil ve vztahu k předmětnému pozemku nesprávně, neplatí, že by Napadené rozhodnutí bylo z tohoto důvodu zatíženo vadou nicotnosti, neboť i v případě, že by předmětný restituční nárok nespadal pod režim zákona o půdě, žalovaný by byl povinen

rozhodnout o návrhu v režimu § 9 odst. 4 zákona o půdě tak, že žadatelé nejsou vlastníky předmětného pozemku. Žalobcem předestřená otázka tedy z uvedených důvodů není otázkou nicotnosti rozhodnutí, ale „toliko“ otázkou jeho zákonnosti. Tu však soud v tomto typu řízení není oprávněn řešit.

37. Soud uzavírá, že pozemkový úřad byl o uplatněném nároku dle zákona o půdě oprávněn rozhodovat, a to postupem spočívajícím případně i v negativním (ve své podstatě procesním) výroku o tom, že žadatelé nejsou vlastníky, nesplňuje-li předmět restituce podmínku zemědělského charakteru majetku. V posuzované věci tak nejde o absolutní nedostatek pravomoci či věcné působnosti rozhodování pozemkového úřadu a Napadené rozhodnutí proto nenaplnňuje znaky tzv. nulitního aktu.
38. Vzhledem k tomu, že v dané věci nejde o absolutní nedostatek rozhodovací pravomoci pozemkového úřadu, je třeba, aby žalobce své námitky a jím tvrzenou nesprávnost posouzení charakteru předmětného pozemku dále obhajoval v řízení před obvodním soudem dle části páté o. s. ř.
39. Soud se proto za této situace otázkou, zda předmětný pozemek bylo jako zemědělský pozemek vydat v režimu zákona o půdě, samostatně nezabýval, neboť by její posouzení nemohlo na výše popsaných závěrech o nedůvodnosti námitky nicotnosti Napadeného rozhodnutí ničeho změnit. Proto soud nepřistoupil ani k vypořádání obecné žalobní námitky doprovobené poukazy na rozhodnutí Nejvyššího soudu k otázce aplikace § 1 odst. 1, resp. § 30 zákona o půdě, ani k provedení s tím souvisejících žalobcem navrhaných důkazních prostředků. Tato otázka bude posouzena v řízení vedeném Obvodním soudem pro Prahu 6 o žalobě podané žalobcem podle části páté o. s. ř.
40. Na základě všech shora uvedených skutečností soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
41. Pro úplnost soud podotýká, že s ohledem na právní názor vyjádřený v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, čj. 7 As 100/2010 - 65, publ. pod č. 2837/2013 Sb. NSS, a navazující ustálenou rozhodovací praxi správních soudů, která z předmětného rozhodnutí vychází, neshledal důvodným návrh osob zúčastněných na řízení na odmítnutí žaloby pro nepřípustnost dle § 68 písm. c) s. ř. s.
42. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému pak žádné náklady v souvislosti s vedením předmětného řízení nevznikly. Osoby zúčastněné na řízení pak nemají v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soud v tomto řízení žádnou povinnost neuložil.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední

den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 14. března 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu